

Risk and Crisis
Research Center
bringing excellence together

RCR
center

SAMVERKAN UNDER RÄDDNINGSSATSER

Roine Johansson

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Intresseområden

- **Övergripande: Organisation**
- Gränsöverbryggande personal
- Relationer mellan organisationer

Krishanteringsorganisation

- Organisationers mest centrala uppgift:
Att hantera osäkerhet
- Vid olyckor och ”extraordinära händelser”:
Osäkerheten ställs på sin spets
- Relationer *mellan* organisationer är mer osäkerhets-
präglade än relationer *inom* en organisation
- Fråga: Hur hanteras osäkerhet vid samverkan i
krissituationer?

SAMVERKAN UNDER RÄDDNINGSSINSATSER

Forskargrupp: Erna Danielsson, Roine Johansson, Linda Eliasson

Treårigt projekt finansierat av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Referensgrupp med både teoretiker och praktiker.

Syfte & tillvägagångssätt

Syfte:

- att skapa förståelse för samverkan mellan olika aktörer vid insatser

Genom:

- intervjuer med fokus på organisation och samverkan
- fältstudie
- fallstudie av en övning

Vad vi har studerat

- Händelsens centrum
  - skadeplatsen
- Händelsens periferi
  - Staber
  - Frivilligorganisationer

Aktörerna

- Räddningsorganisationer
  - Polisen
  - Räddningstjänsten
  - Ambulanssjukvården
- Frivilligorganisationer
  - POSOM
  - Svenska kyrkan
  - Röda korset
- Spontanfrivilliga
  - Ej drabbade
  - Har larmat och börjat hjälpa till

En organisatorisk konstruktion

Från Olycksplats → Skadeplats

Räddningspersonal om spontanfrivilliga I

- Gemensamt för all räddningspersonal:
  - ”Vi är dåliga på att ta hand om dem”
  - Både resurs och problem
    - Kompetens
    - ”Ledning genom avledning”
  - Används när den egna personalen inte räcker till
  - Används till
    - Informationskälla (i första hand)
    - Praktisk hjälp (i andra hand)

Räddningspersonal om spontanfrivilliga II

- Olikheter mellan organisationerna beror på:
  - Arbetsfördelningen mellan organisationerna
    - Ambulans: Sjukvård och sjuktransport
    - Räddningstjänst: Hantera incidenten som helhet
    - Polisen: "Ta hand om resten": tillhandahålla infrastruktur
  - Behov av information
  - Arbetsuppgifter som de spontanfrivilliga kan utföra

Räddningspersonal om spontanfrivilliga III

- Polisen:
  - Mest kontakt med spontanfrivilliga
  - Positiv inställning till spontanfrivilliga
- Räddningstjänsten:
  - Minst kontakt med spontanfrivilliga
  - Positiv inställning till spontanfrivilliga
- Ambulanssjukvården:
  - Medel vad gäller kontakt med spontanfrivilliga
  - Ambivalent inställning till spontanfrivilliga